

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Podsekretarz Stanu
Anita Sowińska

DGO-OK.0500.9.2026.IR
4276495.17341477.14087879
Warszawa, 19-03-2026

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację Posła Michała Połuboczka (K10INT15796).

Temat: dalsze prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (UD252) w zakresie wprowadzenia fakultatywnego modelu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr K10INT15796 Posła Michała Połuboczka w sprawie dalszych prac nad projektem ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (UD252), przekazuję odpowiedź w zakresie kompetencji Ministra Klimatu i Środowiska.

W toku uzgodnień międzyresortowych, opiniowania oraz konsultacji publicznych projektu ustawy otrzymano liczne uwagi odnoszące się do proponowanych rozwiązań w zakresie wprowadzenia modelu opłaty opartego częściowo na ilości wytwarzanych odpadów. W szczególności zgłoszono 130 uwag postulujących wykreślenie projektowanych przepisów, przy jednoczesnym odnotowaniu jedynie 11 uwag popierających proponowane rozwiązanie. Dlatego też zdecydowano o odstąpieniu od projektowanych przepisów art. 6j ust. 2c-2d. Decyzja ta została podjęta po analizie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji publicznych oraz roboczych rozmów z przedstawicielami ogólnopolskich organizacji jednostek samorządu terytorialnego. W toku tych konsultacji wskazywano, że w obecnych uwarunkowaniach społecznych wprowadzenie systemu bezpośredniego powiązania opłaty z ilością oddawanych odpadów może być przedwcześnie. Podnoszono, że polskie społeczeństwo wciąż znajduje się na etapie stopniowego dostosowywania się do obowiązku selektywnego zbierania odpadów, a zbyt szybkie wprowadzenie mechanizmów silnie powiązanych z ilością wytwarzanych odpadów mogłoby powodować niepożądane skutki społeczne.

W szczególności zwracano uwagę na ryzyko podejmowania przez część mieszkańców prób ograniczania ilości odpadów wykazywanych w systemie poprzez ich nielegalne pozbywanie się, co mogłoby prowadzić do wzrostu zjawiska porzucania odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych.

W związku z powyższym uznano, że w obecnym etapie funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zasadne jest skoncentrowanie się na dalszym doskonaleniu istniejących mechanizmów motywujących do prawidłowej segregacji odpadów, zamiast wprowadzania nowych, bardziej złożonych instrumentów opłatowych.

Jednocześnie w projekcie ustawy zaproponowano szereg zmian mających na celu zwiększenie motywacji mieszkańców do prawidłowej segregacji odpadów oraz poprawę dostępności systemu zbierania poszczególnych frakcji odpadów.

Po pierwsze, zaproponowano doprecyzowanie mechanizmu informowania o naruszeniu zasad selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, tak aby gmina w sposób bardziej jednoznaczny otrzymywała informację o przypadkach niewłaściwej segregacji odpadów. Jednocześnie projekt przewiduje możliwość wszczynania postępowań w sprawie określenia wysokości opłaty również na podstawie ustaleń dokonanych w toku kontroli przeprowadzonych przez upoważnionych pracowników urzędu gminy lub straży gminną, co zwiększy skuteczność egzekwowania obowiązku selektywnego zbierania odpadów.

Po drugie, zaprojektowano możliwość różnicowania stawki opłaty od frakcji odpadów w przypadku nieruchomości niezamieszkałych objętych metodą pojemnikową, co pozwoli lepiej odzwierciedlić rzeczywiste koszty zagospodarowania poszczególnych frakcji odpadów oraz wprowadzi dodatkowy bodziec ekonomiczny sprzyjający selektywnej zbiórce.

Istotnym elementem wzmacniającym motywację mieszkańców będzie również zwiększenie dostępności infrastruktury przyjmowania odpadów komunalnych. Projekt przewiduje bowiem wprowadzenie obowiązku zapewnienia przez gminy – z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań – dodatkowych, innych niż stacjonarne punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, form przyjmowania lub odbierania wybranych frakcji odpadów. Rozwiązanie to ma na celu zmniejszenie barier logistycznych związanych z oddawaniem problemowych frakcji odpadów, które często nie trafiają do selektywnego zbierania właśnie ze względu na ograniczoną dostępność punktów zbiórki. Zapewnienie mobilnych lub okresowych punktów odbioru bliżej miejsca zamieszkania mieszkańców powinno przełożyć się na większy poziom selektywnego zbierania tych frakcji oraz ograniczenie zjawiska ich niewłaściwego zagospodarowywania, np. poprzez wyrzucanie do odpadów zmieszanych lub porzucanie w środowisku.

Dodatkowo projekt przewiduje rozszerzenie możliwości przyjmowania odpadów przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK). Rada gminy będzie mogła postanowić o odpłatnym przyjmowaniu przez PSZOK odpadów niestanowiących odpadów komunalnych, a także o odpłatnym przyjmowaniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych.

Rozwiązania te mają na celu lepsze wykorzystanie istniejącej infrastruktury systemu gospodarki odpadami oraz stworzenie dodatkowych kanałów przekazywania odpadów do legalnych i kontrolowanych strumieni zagospodarowania. W efekcie powinno to przyczynić się do zwiększenia ilości odpadów zbieranych selektywnie oraz poprawy jakości strumienia odpadów kierowanych do recyklingu, co jest kluczowe dla osiągnięcia wymaganych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu.

Odnosząc się do kwestii ograniczenia ryzyka nakładania kar administracyjnych na gminy z tytułu nieosiągnięcia wymaganych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych należy wskazać, że Polska uzyskała derogację od poziomów określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej. W związku z tym przewidziano ustawowe obniżenie wymaganego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w 2025 r. z 55% do 50%, z proporcjonalnym dostosowaniem wartości dla lat 2026–2029 i pozostawieniem niezmiennych celów od 2030 r, co ma umożliwić gminom stopniowe dostosowanie systemów gospodarowania odpadami do rosnących wymagań unijnych oraz ograniczyć ryzyko nakładania kar administracyjnych. Powyższy przepis jest procedowany w ramach Projektu ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (UC100), ze względu na najbardziej zaawansowany etap prac spośród procesów legislacyjnych w zakresie gospodarki odpadami.

Dodatkowym działaniem Ministerstwa Klimatu i Środowiska jest realizowana na zlecenie MKiŚ przez Instytut Ochrony Środowiska – PIB ekspertyza stanowiąca kontynuację opracowania dotyczącego bioodpadów komunalnych poddawanych recyklingowi u źródła. Analiza została rozszerzona o skalę kompostowania bioodpadów na terenach Rodzinnych Ogrodów Działkowych (ROD), na podstawie pomiarów bezpośrednich oraz danych pozyskanych od zarządców ROD i użytkowników działek. Wyniki pozwolą gminom uwzględniać ilości bioodpadów kompostowanych na terenach ROD przy obliczaniu poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. Raport został już udostępniony gminom, co umożliwia jego wykorzystanie już w sprawozdaniach za 2025 r.¹

¹ [Komunikat w sprawie ekspertyzy "Bioodpady komunalne posegregowane i poddawane recyklingowi u źródła w rodzinnych ogrodach działkowych" - Ministerstwo Klimatu i Środowiska - Portal Gov.pl](#)

Podsumowując, po analizie uwag z konsultacji, opiniowania i uzgodnień, projekt ustawy będzie przewidywał szereg działań mających na celu zwiększenie dostępności systemu selektywnego zbierania odpadów, poprawę skuteczności egzekwowania obowiązujących zasad oraz zwiększenie ilości odpadów kierowanych do recyklingu, co w efekcie powinno przełożyć się na stopniową poprawę wyników Polski w zakresie osiągania wymaganych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Z wyrazami szacunku

Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ - podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

1. Departament Spraw Parlamentarnych, KPRM